

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תשסה

ערב שבת קודש פ' בשלח, י"ג שבט ה'תשס"ט
שנת הקהל

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ק"ו שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונ"ט שנה לנשיאותו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכיו"ר

לזכות

הרה"ת ר' יעקב יוחנן הלוי בן הרבנית מרת לאה שיחי
רייטשיק

הרה"ת ר' אליעזר בן מרת חי' דרייזל שיחי
טורין

ליום הולדתם, ביום טו"ב שנתבשר בשורות טובות
לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

נדפס ע"י ידידיהם

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחי
שגלוב

נדפס לעילוי נשמת ר' אורי אהרן יואל ביר יוסף ארי' לייב זיל חוב' פאולין רות ביר יצחק עיה
ולענין ר' יוסף ארי' לייב ביר משה באר חוב' מרת חשא ביר נטע אורי עיה ולענין ר' מאיר ביר צבי עיה שמאל
והקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחי — לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

3

מדוע משיח צדקנו סובל מפצעים בגשמיות / משיחת ש"פ בשלח. י"ז שבט התש"ל

7 זמן הגאולה

7

כמה זמן יכול האבא להתחבא מהבן?!... / הזמן הנוכחי ופרשת השבוע באור הגאולה

12 מעורר אקולוגיה אנושית - את האנושות ואת העולם

12

עילוי מיוחד ונפלא למביאים / הוראות למעשה בפועל

13 המעשה הוא העיקר

13

הנצחון במלחמת בית דוד הוא ע"י שטות דקדושה / הוראות למעשה בפועל

14 כתי"ק - פרסום ראשון

14

הבעש"ט ואל"ה הנביא / מהגות הרבי על שיחת ש"פ בשלח התש"א.

המדור "המעשה הוא העיקר" מוקדש

לעילוי נשמת הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולאה ע"ה בלוי מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומוזוה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים" ולע"נ זוגתו הרבנית חנה ח"י הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל - נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה

המדור "הקהל" לזכות הרה"ח ר' מנחם מענדל הלוי זוג' מרת נחמה פייגא שיחיו וילדיהם: שולמית ובעלה הרה"ח דוד הלוי ובניהם: נתן הלוי ויוסף יצחק הלוי ש"י לאבוקבסקי מאיר שלמה הלוי, חנה שרה, לוי יצחק הלוי וחוה מוסיא שיחיו שגלוב

לזכות התמימים השלוחים לשיבת "תות" - מלך המשיח פורט לורדייל, פלורידה ולזכות קהילת "מרכז משיח - 770" ורב הקהילה הרה"ח מרדכי ומשפ' ש"י ענת

דער בעש"ט האט גיזאגט אז ער באט גיקענט עולה זיין... זוי אלי' הנביא, נאר ער האט גיוואלט דורך גיין דעם ענין זון ואל עפר תשוב. ולכאורה, ווי באלד אז עס איז פראגען א סעלה אין דעם ענין זון ואל עפר תשוב, זי דען האט אלי' הנביא ז'ן גיפעלט די שלימות? נאר דער ענין איז, אז די שלימות אין יעדער זאך איז, ער זאל אויספירן זיין ענין, וואס ער דארף אויפטאן. בכליל איז טוב, אז אלי' הנביא סבד זיין ענין וואס ער האט גידארפט אויפטאן, האט ער גידארפט עולה זיין בסערה הסמיכה, גבן האט איז זיין שלימות דער בעש"ט סבד זיין ענין וואס ער האט גידארפט אויפטאן, האט גידארפט דעם ענין פון ואל עפר תשוב (דאס איז זיין שלימות). קוסען פס פסח באיינאכט, כפיל זיין רב הסנווא סבא - די גלג איז סבד, אז צו א גלג און פסח באיינאכט, קוסען ער אן א גוף, און אויף פסח זיין שלימות, איז סטוס כבוד, של-גדיקים סטוס ער זיך אן, אין א גוף, דערמיט רבנות-דעס, דעס וואס עס שטייט אז אלי' האט ניט גיקענט קוסען צו רשב"י בלאירא, ווייל ער איז גאט-גידארפט-פסח-סבד-דעס-ולכאורה-האט-ער-גיקענט-קוסען-אין-כפיד-עקסד-פסח-א-סבד-דעס-גוף-קוסען-אויף-א-גוף-נאר-דער-מירון-איז-אז-אויף-א-קלי' (וכן ס'א' סבד)

מוקדש לעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה נדבת בנס - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

הבעש"ט ואליהו הנביא

בבואנו מיום ההילולא יו"ד שבט, ובהכנסנו לשנת השישים משנת ה'שי"ת, הבאנו צילום נדיר ומיוחד (מוקטן) מהגהת הרבי על שיחת ש"פ בשלח, י"ג שבט ה'תשי"א - בה מדבר גם כיצד יבוא אליהו הנביא לבשר על ביאת משיח (נדפסה בלקו"ש ח"ב ע' 514, וב"שיחות קודש" תשי"א (הוצ' תשנ"ט) ע' 151. צילום נוסף מההגהה של קטע השיחה לפני זה נדפס בגליון שצח ע' 15)

פענוח הכתי"ק כפי שהוא בצילום שלפנינו (בא בהדגשה):

1. דער בעש"ט האָט געזאָגט אַז ער האָט געקענט עולה זיין בסערה השמימה אזוי ווי אלי' הנביא, נאָר ער האָט געוואָלט דורכגיין דעם ענין פון **כי עפר אתה** ואל עפר תשוב. ולכאורה, וויבאלד אַז עס איז פאַראַן אַ מעלה אין דעם ענין פון ואל עפר תשוב, צי דען האָט אלי' הנביאָן געפעלט די שלימות?

נאָר דער ענין איז, אַז די שלימות אין יעדער זאָך איז, ער זאָל אויספירן זײַן ענין, וואָס ער דאַרף אויפטאָן. במילא איז מובן, אַז **אויב** אלי' הנביא מצד זיין ענין וואָס ער האָט געדאַרפט אויפטאָן, האָט ער געדאַרפט עולה זיין בסערה השמימה, איז דאָס זיין שלימות. דער בעש"ט מצד זיין ענין וואָס ער האָט געדאַרפט אויפטאָן, האָט געדאַרפט דורכגיין דעם ענין פון ואל עפר תשוב, איז דאָס זיין שלימות.

ויש לפרש בדרך אפשר: דער ענין פון אלי' הנביא איז קומען אויף אַ ברית מילה, קומען פסח ביינאַכט, מציל זיין רב המנונא סבא

- די נפקא מינה בהנ"ל איז, אַז צו אַ ברית מילה און פסח ביינאַכט, קומט ער אָן אַ גוף, און אויף מציל זיין רהמ"ס, איז משום כבודם של צדיקים האָט ער זיך אָנגעטאָן אין אַ גוף, דערמיט פאַרענטפערט מען דאָך, וואָס עס שטייט אַז אלי' האט ניט געקענט קומען צו רשב"י לאידרא, ווייל ער איז געווען פאַרנומען בהצלת רהמ"ס. ולכאורה - ער איז דאָך דאָ באַ כמה ברית-מילה, האָטש זיי זיינען בזמן אחד וכן בלילי פסח - ומאי שנא באידרא דרשב"י? נאר דער תירוץ איז - אז אויף אַ ברית קומט ער אָן אַ גוף, דאָס איז מער ניט ווי אַ ניצוץ פון אלי'. דערפאַר קען ער זיין אין צוויי ערטער מיט אַמאָל. לכבודם של צדיקים אַבער, קומט ער בגופו, יעמאלט קומט ער מיט זיין גאַנצן עצם, דערפאַר קען ער ניט זיין אין צוויי ערטער מיט אַמאָל. -

אויך איז ענינו איבערגעבן שליחות'ן לרבנו, ואחרון אחרון תביב: קודם ביאת המשיח - אַז משיח וועט קומען - איז דאָס איז אויך - בגופו, ווי עס איז מוכרח פון דעם וואס בש"ס איז מען מקשר ענין זה לדין פון איסור תחומין בשבת.

דערפאַר האָט אלי' געדאַרפט עולה זיין בגופו בסערה השמימה, דער גוף זאָל בלייבען גאַנץ, ער האָט דעם גוף גאַנצעהייט איבערגעלאָזן אין עולם היצירה, און ווען ער דאַרף, טוט ער זיך אָן אין זיין גוף, און קומט למטה. און אַט דאָס איז זיין שלימות.

מדוע משיח צדקנו סובל מפצעים בגשמיות

שאלו את כ"ק מו"ח אדמו"ר: רבי, אפילו אם יש איזה טענות אליכם ורוצים להעניש אתכם - מדוע צריכים להשתמש בעונש לענין הדיבור דוקא? הרי כל חייכם השתמשם בזה להפצת היהדות במסירת נפש במומו ובנפשו, והצלחתם ועשיתם לו ית' דירה בתחתונים, ומדוע העונש צריך להיות בענין שלגמרי מסרתם אותו להקב"ה? ● אך הענין הוא ש"עמו אנכי בצרה": כמו שכל היהודים סובלים כך גם משיח סובל, ולא בענינים שאצלו הם נחשבים לסבל, אלא בענינים שאצל יהודי פשוט נחשבים לסבל ● זוהי מעלתו של משיח שהוא עומד ביחד עם כל בני ישראל במעמדם ומצבם ● תרגום חפשי משיחת ש"פ בשלח, י"ז שבט ה'תש"ל - בלתי מוגה*

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. בפרשת מחיית עמלקי מתעכב רש"י על התיבות "וידי משה כבדים" ומפרש שזהו "בשביל שנתעצל ומנה אחר תחתיו נתייקרו דייו".

דלכאורה אינו מובן: משה רבינו "שהוציאנו ממצרים גו' ונתן לנו את ממונם

(* להעיר שאמירתה הי' שבוע לאחר הי' (ובקשר עם) סיום כתיבת ס"ת לקבלת פני משיח צדקנו בערב יו"ד שבט תשל"ע י" כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

לשלימות הביאור בפרש"י המובא בסעיפים א-ג יש לעיין בלקו"ש חכ"א ע' 89 ואילך וכן בשיחות קודש תשל"ח ע' 440 ואילך.

(1) בשלח יז, ח ואילך.

(2) שם, יב.

וקרע לנו את היים"ם³ עם כל המעלות שאומרים עליו - כיצד מגיע לו דבר כזה ש"וידי משה כבדים", והרי בשעת קריעת ים-סוף כשהקב"ה אמר לו⁴ "הרם את מטך ונטה את ידך על היים"ם לא היו ידיו כבדים (אף שקודם לכן האריך בתפלה עד שהקב"ה הי' צריך לומר לו "לא עת עתה להאריך בתפלה"⁵), ומדוע דוקא כאן לפתע נהיו "ידי משה כבדים"?

לכן אומר רש"י ש"בשביל שנתעצל ומנה אחר תחתיו" נענש על כך משה ונהיו ידיו

(3) הגדה של פסח פיסקה על אחת. וראה גם פרש"י שלח יג, ל. ועוד.

(4) בשלח יד, טז.

(5) פרש"י שם, טו.

כבדים.

ב. והנה עדיין צריך להבין: הרי משה הלך להתפלל עבור בני ישראל, וכמ"ש בפסוק⁶ "אנכי נצב על ראש הגבעה", ובפרט ע"פ המבואר בזהר⁷ שמשה רבינו התאמץ להלחם עם שרו של עמלק למעלה בדיוק כפי שיהושע התאמץ במלחמת עמלק למטה, ואם-כן משה לא נמנע מלהלחם בעמלק אלא הלך להלחם עם עמלק למעלה⁸, ובמלחמה זו יכול משה להצליח יותר מיהושע – ומדוע מגיע לו עונש כזה בגלל ש"מנה אחר תחתיו"?

והביאור:

כאשר מכים ונלחמים ביהודים, אזי אלו שאין ביכולתם לצאת ולהלחם כלל צריכים להתפלל ולומר תהלים כדי שהיהודים ינצחו, אבל אלו שיכולים לצאת להלחם, אין זה הזמן המתאים להתפלל ולומר תהלים, אלא עליהם לצאת בפשטות ולהכות עם ידיהם באויב;

ובענינו: כשמשה רבינו ראה שמכים את בני ישראל ה' עליו ללכת ולעזור להם במלחמתם, וכיון שמשה רבינו לא עשה זאת אלא "מנה אחר תחתיו", מגיע לו משום כך העונש ד"ידי משה כבדים".

אלא שעדיין קשה: מהיכן משה רבינו ה' צריך לדעת זאת, הרי לא קיבל על כך שום הוראה?

והביאור בזה – מלחמת עמלק באה לאחרי קריעת ים-סוף ומשה ה' צריך ללמוד הוראה זו מקריעת ים-סוף:

כשעמדו בני ישראל על הים אמר הקב"ה למשה⁹ "מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו", וכפירוש רש"י: "שהי' משה עומד ומתפלל אמר לו הקב"ה לא עת עתה להאריך

(6) יז, ט.

(7) זח"ב סה, ב ואילך.

(8) ראה זהר שם (סה, ב): וכי מה ראה משה כו'.

(9) יד, טו.

בתפלה שישראל נתונין בצרה", כלומר, מה אתה נעמד להתפלל כאשר ישראל נמצאין בעת צרה? – "דבר אל בני ישראל ויסעו", כעת יש לצעוד עם הרגלים אל הים.

זאת למרות שתפלתו של משה היא "תפילת עשיר"¹⁰, וכדאיתא במדרש¹¹ עה"פ תפלה למשה¹² "משל למה הדבר דומה לשלשה שבאו ליטול כו' מאת המלך כו' בא השלישי, אמר לו המלך מה אתה מבקש, אמר לו איני מבקש על עצמי דבר, אלא מדינה פלונית היא חרבה והיא שלך, גזור שתיבנה כו', כך משה לא ביקש לעצמו אלא בשביל ישראל" – ואעפ"כ אמר לו הקב"ה¹³ "ואתם תחרישון, "ובלשון הזהר¹⁴ "בעתיקא תליא מילתא": כעת זה לא הזמן להתפלל כיון שהמלחמה באה מכה מקום ומדריגה למעלה שבו התפלה (עבודת האדם) אינה יכולה לפעול, ומה שצריכים הוא רק לעשות כלי לקבל את ההמשכה מלמעלה, שזהו הענין ד"ויסעו" – לצעוד עם הרגלים בפועל;

ובענין זה ד"ויסעו" ה' משה רבינו שוה בדרגה לכל בני ישראל, וכמבואר לעיל (בהמאמר¹⁵) הטעם לכך שבקריעת ים-סוף נאמר¹⁶ "אז ישיר" בלשון יחיד, כי בני ישראל

10) זהר ח"א קסח, ב. וראה סה"מ מלוקט ח"ה ע' שיח ואילך ובהנסמן שם.

11) שוחר טוב ויל"ש עה"פ. מדרש תהלים באבער שם.

12) תהלים צד"ק, א.

13) בשלח שם, יד. והוא מאמר משה (בשם ה'. וראה הערה הבאה).

14) ח"ב מח, א (וראה גם שם נב, ב).

15) הזהר הוא (בעיקר) על פסוק מה תצעק אלי, אבל ראה שם מז, ב ואילך. ושם מח, א: ויסעו מלמסגאה מלין כו' (והיינו גם על מ"ש ואתם תחרישון – ראה לקו"ש חכ"ב ע' 33 הערה 42).

16) שנאמר בהתוועדות זו – נדפס בסה"מ תשל"ע' 130 ואילך.

17) בשלח טו, א.

הנצחון במלחמת בית דוד הוא ע"י שטות דקדושה בלי שום חשבונות דשכל

[. .] מזה מובן גם לענין העבודה שצריכה להיות לפני הגאולה ובתור הכנה אל הגאולה, שהעבודה צריכה להיות למעלה ממדידה והגבלה. דמכיון שההמשכה דלעתיד היא בבחינת בלי-גבול, הרי גם ההכנה לזה צריכה להיות באופן כזה. דזהו מה שביאר כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בשיחתו הידועה¹ על מארז"ל² כל היוצא למלחמת בית דוד כותב גט כריתות לאשתו, דמלחמת בית דוד היא המלחמה נגד אלו המנגדים ולוחמים בגילוי המשיח, אשר חרפו עקבות משיחך. והיוצא למלחמה זו צריך להיות אצלו גט כריתות כותב לאשתו, דהיינו גט כריתות מכל הענינים המותרים, שהרי לאשתו קאי על אשתו הנשואה לו כדת משה וישראל, ואעפ"כ, הרי כשיוצאים למלחמת בית דוד צריך להנזר גם מדברים המותרים, שזהו על-דרך ענין קדש עצמך במותר לך³. אך בענין קדש עצמך במותר לך אפשר שיה' הדבר בהגבלה, שהרי יש כמה דיעות בענין זה⁴ אם הוא מדאורייתא או מדרבנן, וא"כ אפשר שיהיו הגבלות בדבר (ע"ד מה שנתבאר לעיל⁵ שלגבי עבודת התשובה הרי העבודה דתומ"צ היא במדידה והגבלה). אך ענין כותב גט כריתות לאשתו היינו למעלה ממדידה והגבלה, משום שהעבודה באופן דהגבלה הרי לא זו הדרך לנצח במלחמת בית דוד כדי שמזה יצא דוד עצמו (כמבואר במ"א⁶ ההפרש בין בית דוד ודוד).

וכדי לנצח במלחמה זו שהיא מלחמה עם אויבך ה', ויתר על כן, עם חרפו עקבות משיחך, שהיא מלחמה קשה עוד יותר, כי בבואה דבבואה אית להו⁷, הרי מלחמה זו היא באופן שיוצא מהגבלותיו לגמרי, ויוצא מכל דבריו ועניניו, ובלי שום חשבונות דשכל, אלא באופן דשטות דקדושה שלמעלה מטעם ודעת⁸. כי כשם שהמלחמה שלהם היא באופן דחוצפא בלא תגא⁹, כן צריך להיות בצד הקדושה יציאה לגמרי מהגבלות עצמו ומסירה ונתינה לגמרי למלחמת בית דוד. (קטע ממאמר ד"ה ויהי בשלח פרעה גו' - ש"פ בשלח, י"א שבט, ה'תשכ"א - בלתי מוגה)

1) שיחת שמח"ת תרס"א (סה"ש תש"ב ע' 141).

2) שבת נו, א.

3) יבמות כ, א. ספרי ראה יד, כא.

4) ראה תניא פ"ל (לט, א). הערת כ"ק אדמו"ר

שליט"א בסה"מ תש"ח ע' 133. לקו"ש ח"ז ע' 323

בהערה. ועוד.

5) קודם בהמאמר (סה"מ תשכ"א ע' 256 ואילך).

6) אג"ק אדמו"ר מהורש"ב ח"א ע' שיא ואילך.

7) ראה לקו"ת תצא לו, ג, לז, ג.

8) המשך באתי לגני השי"ת פ"ה (סה"מ השי"ת ע' 117 ואילך).

9) ראה סנהדרין קה, א.

עילוי מיוחד ונפלא למביאיהם

שבת זו נקראת שבת שירה – ע"ש שירת הים, "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' גו"¹, אשר, בשירה זו הושוו משה וכל ישראל – שכולם יחד אמרו אותה שירה, "השירה הזאת"², הן אנשים והן נשים, "ותקח מרים גו' ותצאן כל הנשים אחרי"³, וגם טף⁴, עד לקטני קטנים, "עולל מוטל על ברכי אמו ותינוק יונק משדי אמו", ו"אפילו עוברין שבמעיי אמן"⁵ אמרו שירה⁶.

ונמצא, שבפרשת שירה ניכרת ומודגשת ביותר אחדותם של ישראל, ובאופן של גילוי – שלכן התבטאה האחדות בענין השירה, "שמחה" (ש) היא מבחי' התגלות⁸, שהיא בגילוי דוקא, ובאופן ד"השירה הזאת", מראה באצבע ואומר זאת⁹.

ויומתק יותר ע"פ המבואר בדרושי חסידות¹⁰ ש"בשעת קי"ס ה' התגלות מהותו ועצמותו ממש שלמעלה מהשתלשלות¹¹, ועי"ז ים ויבשה שוין ממש . . שהעלם (ים) נעשה גילוי (יבשה), ע"י גילוי עצמותו שהעלם וגילוי שוין ממש", די"ל, שכמובן גילוי זה פעל בישראל ענין דוגמתו, האחדות שלמעלה מהתחלקות לגמרי, אחדות שבאה לידי ביטוי בענין השירה – "שם נשמחה בו"¹², "בו ממש, במהותו ועצמותו ממש"¹⁰.

ויש להוסיף, שענין זה מודגש ביותר בשבת שירה דשנה זו – שנת הקהל ושנת תשמח¹³ – אחדותם של (כל קהל) ישראל שמתבטאת גם (ובמיוחד) ע"י השמחה כו'.
(קטע משיחת ש"פ בשלח, שבת שירה, י"א שבט ה'תשמ"ח - ח מוגה)

(1) פרשתנו טו, א.

(2) ראה סוטה ל, ב. ובפרט לדעת ר' נחמי' דאמור כולוה בהדי הדדי, "קורין כולן יחד וכך שרתה רוח הקודש על כולם וכוונו יחד את השירה ככתבה" (פרש"י שם).

(3) שם, כ. ולהעיר שהעילוי דשירת נשים מודגש גם בהפטרה (סיים וחותרם הפרשה) – "ותשר דבורה" (ראה לקו"ד ח"ד תרצה, א ואילך. לקו"ש ח"ג ע' 139 ואילך).

(4) ואדרבה – "הם הכירוהו תחלה" (סוטה יא, ב), "הם ראו להקב"ה בים התחילו אומרים לאבותיהם זהו אותו . . זה א-ל" (שמו"ר פרשתנו פכ"ג, ח).

ו"ל דוגמתו גם ב"הקהל" – "טף למה באו ליתן שכר למביאיהם" (חגיגה ג, סע"א. פרש"י וילך לא, יב), שע"י הטף ניתוסף עילוי מיוחד ונפלא אצל מביאיהם. (5) להעיר ממארו"ל (נדה ל, ב) "הולד . . במעיי אמו . . נר דלוק לו על ראשו . . ומלמדן אותו כל התורה כולה".

ועפ"ז יומתן שמיד בצאתו לאויר העולם* נכנס בכמה ענינים בכלל ישראל** – באופן שוה עם גדול שבגדולים (לא פחות מאחד ולא יותר מאחד), "השוה ומשוה קטן וגדול".

(* שאז נעשה מציאות לעצמו, משאי"כ לפנ"ז שהי' "ירך אמר" (גיטין כג, ב. ושי"ן), ולא שייך למנותו בפ"ע.
(** כהמנין ד"גילוינו של מלך", שימנה מן הבטן, כפי

ומשה רבינו היו אז במדריגה אחת¹⁷. וכידוע ב' הדעות בנוגע לענינו הפנימי של קריעת ים-סוף – כפי שאדמו"ר המהר"ש מאבאר בהמשך והחרים בתחלתו¹⁸ – דעת הזהר ודעת האריז"ל: האם עולם האצילות ירד לעולמות בי"ע או שעולמות בי"ע התאחדו עם עולם האצילות, ולפי ב' הדעות יוצא שמשה רבינו שענינו אצילות ה' יחד עם כל בני" – בי"ע; ולכאורה, איך מגיע משה רבינו לבי"ע (לדעת האריז"ל), איזו שייכות יש לכל ישראל עם משה רבינו?

אלא כאשר יש עת צרה ליהודים, צריך אז משה רבינו להיות יחד איתם במעמד ומצבם.

וכך גם בנוגע למלחמת עמלק: כאשר מכים יהודים ונלחמים בהם, צריך אז אפילו משה רבינו לצאת להלחם ולהכות עם ידיו יחד עם כל בני ישראל.

ג. עפ"ז יובן ענין נוסף:

לכאורה הרי הטענה למשה רבינו היתה על דבריו "אנכי נצב" – שהולך להתפלל עבור בני" ומדוע העונש שקיבל על כך ה' דוקא הענין ד"ידי משה כבדים", איפה כאן המדה כנגד מדה? ובפרט שעונש זה ה' בענין שהפריע לבני ישראל במלחמתם, שהרי כאשר "ירים משה ידו וגבר ישראל"¹⁹, משא"כ "וכאשר יניח ידו וגבר עמלק"¹⁹, ומדוע קיבל עונש בענין הנוגע לבני" העונש ה' צריך להיות בענין הנוגע למשה בלבד?

והביאור יובן ע"פ הנ"ל:

הטענה על משה הרי היתה שכאשר עמלק בא ורב עם יהודים, והוא מצליח, וכפרש"י²⁰ "הכלב בא ונושך אתכם (עד ש)ואתם

צועקים" – אין צורך ללכת ולהתפלל אלא יש להכות בידיים ביחד עם כולם, והיות שמשה לא עשה זאת מגיע לו העונש ד"ידי משה כבדים", מדה כנגד מדה – מאחר שהי' עליו לצאת ולהכות בידיו.

ד. בזה גם תובן מעלתו של משיח, עליו נאמר²¹ "חלינו הוא נשא ומכאובינו סבלם גו' והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעונותינו":

משיח עומד ביחד עם בני ישראל ומשתמש בכל עניניו בכדי לסייע לבני" כפי שהם במצבם, שלכן אומרים "והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעונותינו" מכיון שהוא נמצא ביחד עם בני" לעזור להם במצבם, עד לכח הדיבור שבפה – לנצלו לאמירת נגלה וחסידות לכל בני", כשם שראו זאת אצל בעל ההילולא,

וכפי ששאלו²² את כ"ק מו"ח אדמו"ר: רבי, אפילו אם יש איזה טענות אליכם ורוצים להעניש אתכם – מדוע צריכים להשתמש בעונש לענין הדיבור דוקא? הרי זה ענין שהשתמשתם בו כל חייכם להפצת היהדות במסירת נפש בממונו ובנפשו, והצלחתם בזה ועשייתם לו ית' דירה בתחתונים, ומדוע העונש צריך-להיות בענין שלגמרי מסרתם אותו להקב"ה?

אלא זהו הענין ד"חלינו הוא נשא", כפי שהי' אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר.

ובדוגמת דברי הגמ'²³ על משיח שהוא "ייתיב ביני עניי סובלי חלאים . . שרי חד ומתיר חד", היינו שבכל פעם קושר רק פצע אחד ולא שניים – כדי שכאשר ישראל יעשו

(21) ישע"י נג, ד-ה. עוד עד"ז ראה בסה"ש תנש"א ח"ב ע' 491 ואילך.

(22) בהבא לקמן ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 292 ואילך.

(23) סנהדרין צח, א ורש"י. וראה סה"ש תנש"א שם ע' 7-496.

(17) ראה סה"מ שם ע' 138.

(18) סה"מ תרל"א ע' ה ואילך (ושם ע' כד).

(19) בשלח יז, יא.

(20) שם, ח.

שמצינו ביוכבד שנולדה בין החזמות והשלימה תומ"י המנין ד"שבעים נפש" (וראה פרש"י במדבר ג, טו).

תשובה "ומיד הן נגאלין"²⁴ יוכל משיח לבוא מיד בלי להתעכב אף רגע מיותר; ולכאורה איך מגיעים פצעים למשיח?

אך הענין הוא ש"עמו אנכי בצרה"²⁵: כמו שכל היהודים סובלים כך גם משיח סובל, ולא בענינים שאצלו הם נחשבים לסבל ("א"א מאטערניש"), אלא בענינים שאצל יהודי פשוט נחשבים לסבל, שהרי ישנם אנשים כאלו שאין להם שום שייכות לרוחניות, ואצלם תופס מקום רק מה שרואים בגשמיות, וגם איתם צריך להיות ביחד במצבם.²⁶

הגם שישנו הענין דעבודת פרך ברוחניות – "בחומר דא ק"ו ובלבנים דא לבון הלכתא"²⁷ כמובא בתורה אור²⁸, אעפ"כ כיון שישנם

(24) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

(25) תהלים צא, יד.

(26) ראה סה"ש שם: "ומודגש עוד יותר בשמו של משיח (הגואל) שנקרא בשם מצורע (סנהדרין צח, ב ובפרש"י) – "מצורע של בית רבי", ש"יתיב ביני עניי סובלי חלאים", "מנוגעים, והוא נמי מנוגע" – שמש"ח נמצא בעולם בזמן ומקום הגלות, ובמצב של גלות, שסובל תחלואי הגלות [.] ומצפה בקוצר רוח ובכליון עינים להתגלות".

(27) זח"ג רכט, ב.

המדור מוקדש

לזכות ר' יעקב מיכאל הלוי בן עלקא וזוג' מרת אסתר בת בלומה גוטה שיחיו וילדיהם: מיכל, נחמה, יוסף יצחק הלוי, חנה ומנחם מענדל הלוי שיחיו גינזבורג ולזכות זקניהם: מרת עלקה תחי' בת רייזל ומרת בלומה גוטה תחי' בת נחה לברכה והצלחה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות, ולקבל פני משיח צדקנו יתיכף ומיד ממש

המדור "זמן הגאולה" מוקדש

לזכות ר' מיכאל נחמיה בן חוה אסתר וזוג' רחל יפה בת מינדל שיחיו ולזכות מרת חי' רחל בת שפרינצא שנאל שתחי' ולזכות אורי אהרן יואל בן מינדל וזוג' בתיה דות בת שרה שיחיו וילדיהם: שטערנא שרה ושמואל שיחיו ולזכות שושנה חסיה בת מינדל לזיווג הגון, ולזכות דוד יעקב בן מינדל לרפ"ש בגו"ר ולזיווג הגון ולזכות יוסף יצחק בן רייזל פרומה לברכה והצלחה בגו"ר ולזכות צבי בן חי' רחל לרפ"ש וקרובה

ובדיבור שתבוא הגאולה האמיתית והשלימה, מכיון שהעיקר הוא איך שזה יורד למעשה בפועל ובגלוי בעולם-הזה.

וכפי שרואים בכללות ענין התפלה, שלמרות ש"איזו היא עבודה שבלב זו תפלה"¹, בכל-זאת ההלכה אומרת² "לא יתפלל בלבו (לבד) אלא מחתך הדברים בשפתיו ומשמיע לאזניו", כלומר, אף שהקב"ה בודאי יודע מה נעשה בלבו של המתפלל, ועאכו"כ באותיות המחשבה שלו, אעפ"כ תפלתו חייבת להיות בדבור בפה דוקא (ולכן היא נחשבת במנין המצוות³).

וכך גם בנוגע לתפלה ובקשה "עד מתי", "דאלאי גלות" – שלא מספיק להתבונן בזה במחשבה, אלא יש להוציא זאת בדבור ובקול גדול.

ואף ש"כל המשמיע קול בתפלתו ה"ז מקטני אמנה"⁴, הרי במה-דברים-אמורים, כאשר ישנו חשש שבגלל זה יחשבו "כאלו אין הקב"ה שומע תפלת לחש"⁵ – אבל כאן מדובר אודות "קול גדול" הבא כתוצאה מ"קלא פנימאה"⁶, עם כל התוקף וה"שטורעם" הבא מכל כחות נפשו, ובודאי שצעקה זו בקול גדול היא ענין טוב.

ועי"ז שבני ישראל יבקשו את הגאולה באופן האמור, ויעבדו עבודתם בפועל ממש – אזי אפילו אם רק רוב בני יעשו עבודתם, ועוד יותר – אפילו אחד לבדו, יכול להכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלחה⁷.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ בשלח ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

(1) רמב"ם ריש הל' תפלה. תענית ב, סע"א. (2) רמב"ם ריש הל' תפלה. תענית ב, סע"א. (3) ראה לקו"ש חל"ט ע' 168 (וראה שם הערה 9). (4) ברכות כד, ב. טור ושו"ע אדה"ז שם. (5) שו"ע אדה"ז (טור) שם. (6) ראה סה"מ תרס"ט ע' צט ואילך. (7) רמב"ם הל' תשובה פ"ג ה"ד. ראה גם לקוטי ביאורים לאגה"ת ע' מד.

חוגים ט"ו בשבט עם הפירות ד"אילני סרק"

[. .] ומכיון שכבר נשלמו "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות"¹, ובפרט לאחר גלות הכי גדול, הכי איום, הכי נורא והכי מבהיל, עד כדי כך, שאפילו משה רבינו התפעל מאופן עבודתם של ישראל בעקבתא דמשיחא, כמבואר בחסידות² בפירוש הכתוב³ "והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה", שענותותו של משה רבינו היתה בעיקר ובמיוחד כלפי דרא דעקבתא דמשיחא,

הרי בודאי שדורנו זה דור האחרון של הגלות, ודור הראשון של הגאולה – מכיון ש"מיד הן נגאלין"⁴, תיכף ומיד ממש, כך, ש"ראש השנה לאילן" השתא חוגגים כבר בארץ שעלי' נאמר "ונתנה הארץ יכולה ועץ השדה יתן פריו", גם הפירות ד"אילני סרק".

(משיחת ט"ו בשבט ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

(1) תניא פל"ז. (2) ת"ר"ח שמות ס"ד, ב. סה"מ קונטרסים ח"א נג, ב. (3) בהעלותך יב, ג. (4) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה. ועוד.

עצמך לסבך?!

ובכלל – מה נוגע כאן הסבא שלך? הרי נמצאים בגלות, שכינתא בגלותא, כל המלאכים וכל בני ישראל נמצאים בגלות, והעיקר – אדם קרוב אצל עצמו⁷ – אתה בעצמך נמצא בגלות, ובמילא בודאי שעליך לרצות לצאת מהגלות!!

תשאיר את הקושיות בגלות וצא בעצמך מהגלות!

ד. לאחר הבדלה יכתבו לי שצריכים לדעת שישנו גוף גשמי ויש לשמור על בריאות הגוף, לאכול, לשתות ולישון, ולא להתענות וכו'.

אך כל טענות אלו לא נוגעים כאן – העיקר הוא: **צאו מהגלות** ("גייט ארויס פון גלות")!! ומה שיש לך קושיות – תשאיר את הקושיות בגלות וצא בעצמך מהגלות! הנך רוצה לקחת איתך את הקושיות – לבריאות ("געזונטערהייט"), צא מהגלות יחד עם הקושיות ותשבי יתרן קושיות ואבעיות⁸, אבל שהקושיות לא יבלבלו אותך ויעכבוך לצאת מהגלות! טוען הוא: הרי זה יום השבת, יום של תענוג – ומדוע צריכים להתרגז, ובפרט שכאשר מתרגזים, זה מפריע לאכילה ושת' ובריאות הגוף...

אזי כאמור: אין זמן לכל ענינים אלו – צריכים לצאת מהגלות!

אלה המחשבה והרצון היחידים, ובמקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא (כנ"ל)!

ה. ויה"ר שכל בני ישראל יצאו כבר מהגלות, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"⁹, גם אלו שיש להם קושיות ורוצים להתקע ולהתפתח ("שטעקען און שטייגן") דוקא בגלות, והרי כבר ישנו ה"ויהי בשלח פרעה"¹⁰ – עם פרעה כבר מסודרים, ומצד פרעה הרי "על כרחם של ישראל יגרשם" מארצו¹¹, המניעה היחידה היא מצדם של בני ישראל, שצריכים רק לשים את האצבע קטנה, ובהרהור אחד של תשובה הופכים להיות צדיק גמור¹², וכך גם בצדיקים – "לאתבא צדיקא בתיובתא"¹³,

ויוצאים כולם מהגלות בשמחה ובטוב לבב.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ בשלח ה'תשמ"ו – בלתי מוגה)

- (7) סנהדרין ט, ב, י, א. (8) תוי"ט סוף מס' עדיות. של"ה תט, א. וראה זח"ג. (9) בא י, ט. (10) ריש פרשתנו. (11) פרש"י ס"פ שמות. וראה לקו"ש ח"א בתחלתו. "יחי המלך" דש"פ שמות ש. ז. (גליון שצה ע' 4 ואילך). (12) קידושין מט, ב. שו"ע אה"ע סל"ח סל"א. וראה לקו"ש ח"כ ע' 425 הערה 56. (13) ראה לקו"ת ר"ה נח, א. האזינו עה, סע"ב.

הצורך לבקש את הגאולה בדבור ובקול גדול

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

למרות שהקב"ה יודע את מחשבותיהם של בני ישראל, אעפ"כ הם מבקשים בגלוי

כמה זמן יכול האבא להתחבא מהבן?!

תרגום חפשי ללה"ק - בעריכת מערכת "יחי המלך", ע"פ סרט ההקלטה*

ידוע המשל שחסידיים אומרים בשם המגיד, שכללות ענין הגלות היא עד"מ אב שמתחבא מבנו, שהכוונה בזה היא, לא בגלל שהוא לא רוצה להיות יחד עם הבן ח"ו, אלא כדי שאצל הבן תתעורר תשוקה, שיחפש וימצא את האב.

כיון שכאשר הבן נמצא בתמידות יחד עם האב, לא ניכרת כ"כ התשוקה של הבן להיות יחד עם האב, היות ותענוג תמידי אינו תענוג – ועל-ידי-זה שהאב מחביא את עצמו מבנו, מתעוררת אצל הבן תשוקה לראות את האב, כיון שהיתכן שהוא לא רואה את האב.

אבל ישנו מעמד ומצב שהבן מפסיק לחפש את האב, ובלשון ה'סדרה' ד"ג בשבט "היש ה' בקרבנו אם אין",

הוא יודע שישנה המציאות של ה', הוא יודע ש"יש בעל-הבית לבירה זו", עם כל הפרטים שבזה, הוא יודע אפי' שהעולם מתהווה מחדש מאין ואפס המוחלט, אך הוא מסתפק "היש ה' בקרבנו" – אולי ענין ההתהוות הוא באופן דסובב-כל-עלמין, סביב, אבל אולי לא "בקרבנו",

[הוא מפרש סובב-כל-עלמין – לא כפי שכתוב בתניא שזה מתלבש ב"כל נברא ונברא מראשו ועד תחתיתו ותוכו ותוך תוכו כו" ו"אין זה אלא שההשפעה אינה "בבחי" גילוי אלא בהסתר והעלם", ולכן היא נקראת "מקיף וסובב" – אלא הוא מפרש סוכ"ע כפשוטו, שזהו סביב אבל לא "בקרבנו"],

ואח"כ הוא מתחיל לטעון שהיות ו"אותותינו לא ראינו גו' ולא איתנו יודע עד מה", א"כ "עזב ה' את הארץ" ח"ו, ועד כדי כך – שהוא מתיאש ומפסיק לחפש את הקב"ה.

וזהו מה שאומרים במשל, שכאשר האב רואה שהבן לא מחפש אותו, כאן... מתחיל להיות אמיתית ענין הגלות!

כל זמן שהבן מחפש את האב, זה גופא הכנה, ניצוץ והתחלה של הגאולה, כיון שהוא מחפש את אביו, בזה מונח הרצון וההשתדלות שלו;

אבל מתי שהוא מפסיק לחפש (מצד חסרון הדעת או מצד יאוש) – אזי נהי' ה"אנכי הסתר אסתיר פני", כפי שהבעש"ט... מפרש שההסתר עצמו נמצא באופן של הסתר – הוא אינו יודע כלל שזהו הסתר.

(* בקטעים רבים בשיחה זו דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א בקול בכי (ובמקומות רבים נסמן...). השיחה מובאת במלאת 30 שנה לאמירתה, ובקשר עם שיעור החת"ת דשבת זו (פרשתנו ז', ז).

ובפשטות – הוא לא חושב אודות אלוקות; הוא חושב אודות העולם, אמנם באופן כשר עפ"י מה שכתוב בשולחן-ערוך, הוא לומד תורה כפי שצריך ללמוד תורה – אך לחשוב בעת לימוד התורה אודות נותן התורה, לחשוב אודות משאו ומתנו באמונה ולחשוב אודות זה שהקב"ה "הוא הנותן לך כח... לעשות חיל" – הוא הפסיק לחשוב אודות זה!

וכאשר באים אליו בטענות... – הוא אומר: מדוע באים אלי בטענות... את הטענה צריך להפנות להקב"ה... וכאמור, עד מתי!...

האב צריך אמנם להתחבאות מהבן... בכדי שהבן ירצה לחפשו, ושאלו תתעורר תשוקה כ"ארץ צי' ועיף בלי מים";

אבל כאשר הוא "תוקע" אותו ("שטעקט אים אריין")... בחושך כפול ומכופל... ואח"כ נהי' "אם הראשונים כמלאכים כו' כבני-אדם"... וכאן זה אפי' לא "כחמורו... של רבי פנחס בן יאיר"... וביחד עם זה תובעים ממנו... שהוא לא יפסיק מלחפש... יום ראשון לחפש, יום שני לחפש... ("כ"ק אדמו"ר שליט"א בכה הרבה).

אין אף יהודי שלא הי' לו הרהור תשובה

וכשמחפשים על זה הסברה – מחפשים בספרי מוסר ובספרי חסידות אבל לאח"ז ישנו פסק דין ברור בגמרא ש"כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה", ויש הרי פס"ד ברור שעי' הרהור תשובה נהי' צדיק גמור.

והרי אין שום מציאות של יהודי שאצלו לא הי' הרהור תשובה – מצד אהבה או מצד יראה, או מאיזו סיבה שתהי',

עאכ"כ בדורנו זה, אחרי מה שראינו בעצמנו (באופן ד"עינינו ראו ולא זר ואזנינו שמעו ולא אחר") עם כל הענינים שקרו בדורנו זה היל"ת ו"לא תקום פעמיים צרה", זה כבר מספיק, וכפי שאדמו"ר האמצעי כותב שיותר זה לא הי' ח"ו – אזי מכיון שראו ושמעו את זה וזוכרים זאת, בודאי שאין אף מציאות של יהודי שלא הי' לו הרהור תשובה, ולא רק פעם אחת אלא כמה פעמים ככה.

א"כ מה באים בטענה ל"בשר-ודם"... שהוא מדוד ומוגבל... (עי' הקב"ה עצמו – במילא אי אפשר לבוא בטענות כלפיו –) היתכן שהוא לא חושב על הגאולה, אע"פ שהוא אומר (או יודע שאחרים אומרים והוא חושב אודות זה) ש"אחכה לו בכל יום שיבוא", ורוצים שהוא יעמוד במעמד ומצב זה במשך כל היום כולו – זה בלתי אפשרי... והקב"ה אומר ש"איני מבקש... אלא לפי כחן", והוא עצמו לא נתן שום כחות נוספים!...

ועל זה אומרים, שעי"ז שמוסיפים אור (ולא סתם אור, אלא בזה גופא – אור) המשמח, אור שקשור עם שמחה – אז כיון ששמחה פורץ גדר, זה יפרוץ את הגדרים שלו ויפרוץ את גדרי העולם ויפרוץ את הגדרים של החושך כפול ומכופל.

(תרגום חפשי משיחת ליל ט"ו בשבט ה'תשל"ט - בלתי מוגה)

פוסק הרמב"ם: תסתובבו ותצעקו בשמחה גדולה שהקב"ה צריך כבר להוציא את בני"י מהגלות!!

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"*

א. [.] הגם שלא ברצוננו הלכנו לגלות ולא ברצוננו נצא מהגלות (כפתגם בעל ההילולא¹) – הרי זה רק בנוגע לרצון, אבל לצעוק צריכים שרוצים כבר לצאת מהגלות – "עד מתי", "דאלאי גלות!"

וביחד עם זה יש לידע, כפי שבעל ההילולא המשיך, שאע"פ שלא ברצוננו הלכנו לגלות ולא ברצוננו נצא מהגלות, הנשמה מעולם לא הלכה לגלות, ומצד זה בכחו של יהודי לעמוד מעל לגלות ולא לחשוב על משרתו וכיו"ב, אלא מחשבתו ורצונו היחידים הם רק – שהוא רוצה לצאת מהגלות!

ו"במקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא"², יחד עם שולחנו, כסאו וכל עניניו³, אפילו אם זה "ממעל לו",

כידוע² שענין זה (דבמקום של מחשבתו כו') למדים מהפסוק⁴ "שרפים עומדים ממעל לו" – שאף שהדרגא ד"ממעל לו" היא למעלה ממדרגת השרפים, אעפ"כ, מצד מחשבתם ותשוקתם לעמוד שם – הרי הם בפועל "עומדים ממעל לו"!

ב. והנה, ישנם הבאים בטענה: הרי ביום השבת אין עצב בה⁵ וצריכים להיות בעונג ובשמחה – וא"כ, מדוע באים לצער את בני ישראל מכך שהם נמצאים בגלות ועליהם לצעוק "עד מתי", ובפרט שאתה בעצמך הרי תבעת להיות במיוחד עכשיו בשמחה גדולה?!

ע"כ אומרים שאין זו סתירה כלל: תסתובב ("גייט ארום") ותצעק מתוך שמחה וטוב לבב וב"שטורעם" שרוצים את הגאולה!

וכפסק-דין הרמב"ם⁶ ש"השמחה שישמח האדם בקיום המצוות עבודה גדולה היא", במילא פוסק הרמב"ם: **הקשיבו יהודים, תסתובבו ("גייט ארום") ותצעקו בשמחה גדולה שהקב"ה צריך כבר להוציא את בני ישראל מהגלות!!**

ג. ישנם הבאים וטוענים שמנהג אבותינו בידינו – הוא לא ראה שסבו יצעק שצריכים לצאת מהגלות!

אבל סבך גם לא קרא מעולם אף עיתון! ויום השבת הי' אצלו יום מנוחה וקדושה שאין עצב בו, ולא דיבר בשבת שום ענינים של חול שאסור לדברם – וא"כ, מה אתה משוה את

* חלקה הראשון של השיחה פורסם בגליון תקנד ע' 3 ואילך.
 (1) שיחת ג' תמוז תרפ"ז – סה"מ תרפ"ז ע' קצו. סה"מ קונטרסים ח"א קעה, ב. לקו"ד ח"ד תרצא, ב.
 (2) אוה"ת בראשית כרך ו תתרכז, ב. המשך מים רבים תרל"ו פק"ג. סה"מ תרמ"ג ע' סה. תרנ"ה ס"ע ריב ואילך. כש"ט (הוצאת קה"ת) הוספות סל"ח. וש"נ. ועוד.
 (3) ראה לקו"ש ח"ח ע' 348 בהערה. ח"כ ע' 426. חכ"ה ע' 124; 297 – בהערה.
 (4) ישעי' ו, ב.
 (5) ראה ירושלמי ברכות פ"ב סוף ה"ז. תוד"ה מאן דאמר – מו"ק כג, ב.
 (6) הל' לולב בסופן.